

BLÄNDAREN

Kalendern

**Deadline för oktobernumret är lite svävande,
men skicka gärna redan nu, tack**

Månadsmöte 27/9 på ABF Midgårdsgatan.
Redovisning av bilder till fotosalongen

Redaktören tipsar

Ett webbaserat magasin som visar trender i samtida fotografi i olika genrer. Ett sätt att få veta vad som är på gång utanför Storsjöbygden och samtidigt inspireras av. [LensCulture](#) heter det och där finns mycket att grotta ner sig i.

Bättre sent än aldrig.

Jamtliutställningen 6:e juni

Publikens omröstning föll ut enligt följande:

10 röster Björn Englund/Reinar Persson, 6 röster Sven Olof Färnström, 5 röster Inga-Lill Fredriksson och Kerstin Lundgren hade två bilder som fick 4 röster vardera.

Sedan är det ju det här med månen!

Tidsplanen för månförmörkelsen 28 september 2015 svensk tid:

1. Klockan 02.11 – penumbra-förmörkelsen börjar
 2. Klockan 03.07 – den delvisa månförmörkelsen börjar
 3. Klockan 04.11 – den totala månförmörkelsen börjar
 4. Klockan 04.47 – maximal total förmörkelse
 5. Klockan 05.23 – den totala månförmörkelsen slutar
 6. Klockan 06.27 – den delvisa månförmörkelsen slutar
 7. Klockan 07.22 – penumbra-förmörkelsen börjar, men det kommer inte kunna ses i Sverige
- Den totala månförmörkelsen kommer alltså att vara en timme och 13 minuter. Och det är under denna del av förmörkelsen som det på allvar är något att se. Här kan man se blodmånen med sitt kopparröda sken.

Taget från webbversionen av Illustrerad Vetenskap: <http://illvet.se/universum/solsystemet/manen/vad-ar-manformorkelse-och-nar-intraffar-det-i-sverige>

Ordföranden har ordet

Hej!

Söndagen den 27 september har vi månadsmöte. Vi har då redovisning av bilder som var inlämnade föregående möte." Fotosalong". Det kommer att bli intressant att se vad klubbmedlemmarna har fotat. Nästa fotosalong som vi har är "temat" Rörelse och inlämnas till oktobermötet. Men har ni inte redan tagit bilder på rörelse så är det dags nu. Fota rörelse.

Den 27september är det också fullmåne "Supermåne" dvs. den är närmare jorden och vid uppgång över horisonten så ser den ut att vara större än vanligt. Några timmar senare under natten den 28:e vid 02-03 tiden blir det "Blodmåne"dvs, att jorden

skymmer solljuset för månen och den får då en rödaktig färg. På månadsmötet går vi igenom hur man kan fota detta fenomen. Det innebär att man måste vara ute på natten mellan kl 02-04 om man skall lyckas med det. Det vore kul om några i klubben kunde förbereda sig för det. Ett fotoäventyr med förhoppning att det skall vara molnfritt.

Jag håller för närvarande på med att förkovra mig på serie och dubbelexponeringar. Det finns en länk till "Digitalkameraworld" på Storsjöbygdens facebookside. Den handlar om att ta dubbelexponerade porträtt, självporträtt. Jag har också lagt upp en buss som är fotad med 5 seriebilder och hopslagna till en bild.

Därmed utmanar jag klubbens medlemmar och styrelse på seriebildstagningar och dubbelexponeringar. Lägg upp dom på vår facebookside.

Vi har sagt ok till att hjälpa Strömsunds fotoklubb med lite kamerateknik. Meningen är att under hösten/vintern besöka dom och prata kamera teknik och kamerainställningar. Hur gör man hur ställer jag in kameran för att få rätt exponering och vad finns bakom alla menyer och knappar. Den som känner sin kamera och kan tänka sig att lära ut till andra är välkommen att höra av sig till oss i styrelsen eller direkt till mig. Första träffen blir redan den 3 el 4 okt.

Jag vill uppmana dom aktiva på Facebook att fortsätta ordna kameraträffar eller fotoutflykter via Facebook. Jag tror att det är det bästa sättet att lära sig hantera sin kamera på. Man träffas i ett trevligt gäng man lär känna andra klubbmedlemmar och man fotar tillsammans vilket gör att man lär av varandra och praktiska övningar ger mycket mer än att sitta inne i en kurslokal.

Det har också framkommit en light version av dessa gruppträffar och det är att man skaffar sig en fotokompis som man lär av eller lär ut till. Man kan vara en fotokompis för att man har en likadan kamera, för att man gillar att fota fåglar, studiofoto, fotokonst, HDR eller macrofoto. Utan att bli kontaktförmedling så går det väl att lägga ut en blänkare om att "jag har en Pentax kamera och för närvarande fotar jag dubbelexponeringar är det någon i klubben som kan tänkas bli min fotokompis.

Alltså om man inte har möjlighet att träffas i storgrupper skaffa en fotokompis eller varför inte bli en fotokompis. "Fotamentor".

PS! Sälj fotoböcker. 365 dagar i Östersunds kommun.

Lennart Åkerblom har varit ute på camwalk. Bilderna är tagna i raw med Canon 70D+objektiv 17-85 och sedan redigerade i Lightroom 5 och sparade i jpg.

fullmåne från badrumsfönstret hemma på Anarisvägen den 29/8, kl 20.52.

camwalk från Anarisvägen till Furuparken 31/8, kl 16.32-16.46.

Anarisvägen - Lillsjön t.o.r. 10/9, kl 11.17-12.18.

Minnesgärdet den 30/8 efter samlingen på ABF, kl 19.50-20.17.

Dick Enebro har som vanligt intressanta foton att visa.

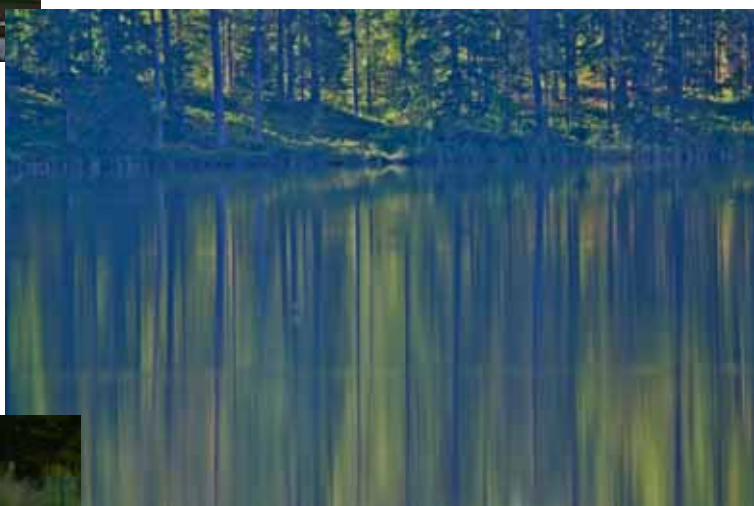
Det är inte bara jag som gillar stubbar. Här har ett antal växter försökt att komma så nära som möjligt. Här är det blåbär och lingon som trängs om utrymmet närmast stubben. Samtidigt bidrar de till att skapa vackra färger till höstens färgpalett.

Sveriges nationalarena för skidskytte ligger i Östersund. Här är allt klart för kommande träningar och tävlingar. Det är bara snön som fattas.

En bild från Frösön som visar på typiskt fjällväder denna tid på året. Växlande molnighet och någon skur över Bydalsfjällen. Den blå himlen ovan visar att det sker snabba växlingar.

En illusion av norrsken i skogstjärnens speglingar.

*Ett spektakulärt och ibland ett humoristiskt inslag i hinderloppet är ju passagen av vattengraven. Just den här killen klarar det hela i god stil, men det fanns andra som nästan tog sig vatten över huvudet. Av hänsyn till dessa visar jag inte dessa bilder, men jag kan berätta att de kom ganska högt upp på den humoristiska skalan.
Text och Foto: Dick Enebro.*

Ja jag vet att jag borde ha väntat !

Ja jag vet att jag borde ha väntat, men jag trodde att jag hade en säker strategi. Men så var det inte skulle det såsmåningom visa sig.

Det handlar om uppgradering till Windows 10.

Macägare kan sluta läsa här, ni behöver inte alls gotta er åt problemen i Windowsträsket.

Jag hade alltså en, som jag trodde, väl genomtänkt strategi för uppgradering till det nya operativsystemet Windows 10. Först uppgraderade jag på en gammal laptop som jag hade liggande. Det var inga problem, alla program fungerade som de skulle. Så gick jag vidare till min nya laptop. Det gick också bra, allt fungerade även här. Där fanns även Lightroom och Photoshop som inte fanns på den gamla. Men de fungerade också, även pluginprogrammen. Nu vågade jag mig på att uppgradera min stationära dator, som är min primära bildator. Allt fungerade och datorerna verkade ha blivit lite snabbare med Windows 10.

Ett par veckor senare började problemen. Jag kunde plötsligt inte öppna bilder i framkallamodulen i Lightroom! Efterforskningar på nätet visade att problemet hörde samman med drivrutinen till grafikkort av fabrikat AMD som naturligtvis satt i båda datorerna. Det fanns två olika förslag på lösningar. Ett förslag var att installera en äldre drivrutin, ett annat var att avaktivera grafikprocessoraccelerationen i Lightroom. Jag började med det första förslaget. Det fungerade på min stationära dator men inte på laptopen. Där fick jag tillgripa den andra metoden.

Nu fungerade allting... i ungefär en vecka. Plötsligt en dag så kunde jag inte öppna bilder i Framkalla på min stationära dator. Efter en stunds funderande gick jag in och kollade drivrutinen till grafikkortet. Jo mycket riktigt Windows 10:s automatiska uppdateringar hade upptäckt att det fanns en gammal drivrutin och givetvis uppdaterat den. Att den inte var kompatibel med vissa program (Lightroom) i datorn brydde den sig inte om. Efter att ha avaktiverat grafikprocessoraccelerationen även i den här datorn så fungerade det igen. Någon dryg vecka eller så, sedan kom dråpslaget!

Jag satt i godan ro och importerade bilder från kameran med hjälp av Lightroom. Då plötsligt kom den här skärmbilden upp:

När räknaren till höger kom till 100% slutfört startade datorn om.

Efter omstart kom nästa bild
Nu utlovades en automatisk reparation av felet.

I nästa skärmbild som kom upp efter ”reparationen” skulle man välja tangentbordslayout. Men det gick inte. Både tangentbord och mus var helt döda, det gick inte att välja någonting. I själva verket var datorn helt låst, det gick inte att stänga av den heller. Enda utvägen var att helt brutalt bryta strömmen med en till och från knapp på baksidan. Kändes ganska hårigt men vad skulle jag göra.

Jag provade att starta datorn på nytt, fick upp den första skärmbilden med ”Ett problem osv” sedan omstart och de två andra bilderna och sedan stopp. Jag noterade att musens lampa lyste under hela tiden ända fram till den sista bilden. Kan det vara så att något USB-kort blir bortkopplat på slutet tänkte jag. Begav mig till en loppis och inhandlade en gammal mus med PS/2 anslutning. Jag ville försöka komma åt att välja tangentbordslayout på den sista bilden. Men det gick inte, PS/2 musen var lika död som musen med USB-anslutning.

Jag sökte på nätet efter en lösning på mitt problem. Problem med Windows 10 fanns det gott om. I en mängd som borde få utvecklarna hos Microsoft att skämmas ögonen ur sig, om de hade haft någon hut i kroppen vill säga. Men det verkar vara en bristvara hos dataprogrammerare som iskallt låter användarna vara testpiloter. Men något som likande mitt problem hittade jag inte. Många gånger är det ju roligt att ha kommit på något som är unikt, men inte när det gäller problem med datorn.

Nästa steg blev att skapa en recoveryskiva för Windows 10 i min laptop. Med hjälp av F8 under startprocessen kom jag åt att starta från DVD-spelaren. Men skivan accepterades inte av den trasiga datorn. Jag provade skivan som följde med datorn när jag köpte den. Skivan accepterades och datorn började ladda in filer från den. Jag fick upp något som hette Startreparation och provade att köra den. Efter en liten stund meddelade datorn att det gick inte att reparera startprocessen. SUCK!!!

Ett besök hos Alina, som hade levererat datorn, gav inte så mycket hjälp. Man hade sett en hel del Windows 10 problem men inget som likande mitt. Så rådet blev att installera om Windows 7. Sagt och gjort och äntligen var det något som fungerade. Men nu satt jag ju här med en hårddisk full av skräp på flera gigabyte. Den gamla Win7 installationen i mappen Windows old och Win 10 i mappen Windows old 000. Den senare gick lätt att få bort men den första innehöll systemfiler som inte gick att radera utan vidare. Nå en diskrensning med borttag av onödiga systemfiler löste det problemet.

Nu återstod ”bara” att ansluta datorn till nätet, installera om alla program, göra om inställningar som jag hade gjort, i den mån jag kom ihåg dem osv. Mina bilder då? Nej de låg i tryggt förvar på en separat hårddisk i datorn och dessutom uppbackade på extern hårddisk.

Windows 10 i framtiden för mig? Ja det här är skrivet på min laptop som fortfarande, peppar peppar, fungerar med Windows 10. Men det dröjer nog länge, om ens någonsin, innan jag uppgraderar min bildmaskin igen.

Utflykt till Stekenjokk

Carina och jag hade pratat en tid om att åka till Stekenjokk och gick nu och hoppades på fint väder de dagar, som Carina skulle ha semester.

Så går vi och ser ”Jordens salt – en resa med Sebastião Salgado” och råkar träffa Annika och Inga-Lill där. De får frågan, om de vill hänga med. Självklart!

Några veckor senare tar jag första tåget mot stan, där Carina möter upp. Vi plockar upp de andra och styr norrut. Vädret var på bästa humör.

Första stoppet görs redan i Strömsund. Dags för lite frukost.

Vi fortsätter till Gäddede, besöker det mycket trevliga Naturum och styr sen någon mil söderut igen. Nästa mål är Hällingsåfallet.

Som sagt vi hade vädret på vår sida, så nu fick vi uppleva ett fall med två regnbågar. Vackert men svårformat.

Carina hade bokat en stuga i Stora Blåsjön. Den låg väldigt vackert med utsikt över sjön. Det blev en mindre promenad ner till vattnet, där Inga-Lill var modig att blö-

ta fötterna.

Vi lagade vår middag – tacos – och åt med god aptit, innan vi rustade oss för en kväll på Stekenjokk. Tyvärr stod vi inte ut så länge, som vi hade önskat p.g.a. vissa små flygfän. Men det blev ändå en härlig utflykt.

Vårt första stopp blev vid Leipikvattnet. Tänk, att vatten är så fint i alla dess former! Det spelar ingen roll, om det är ett spegelblankt vatten, eller om det forsar. Om det är ett hav eller en liten pöl. Eller i is- eller snöform. En fotograf hittar alltid en massa motiv här.

Fjället vimlade av jägare och hundar. Ripjakten stundade.

Det blev många bilder i det vackra landskapet inklusive solnedgång, innan vi vände tillbaka till vår stuga.

Dagen därpå började med packning och städning. Jag tog på mig att våttorka golven. Men det satt en grön och otroligt fin fjäril på hinken, som stod ute på bron. Så kameran åkte naturligtvis fram, och snart var jag arbetslös. Någon hade snott mitt jobb. Man kan aldrig vara säker i dessa tider.

Inga-Lill skriver om vårt lilla fynd, som visade sig vara en mindre sensation i fjärilsvärlden.

Vi tog Vildmarksvägen söderut. Det blev många stopp. Både för att fota och stoppa något i magen. Bl.a. blev det en längre stund vid Trappstegsforsen.

Det var roligt att Annika var med på vår utflykt. Hon var en jättefin guide och hade många tips till olika sevärdheter och mat/fikaställen. Så nu blir det ett måste att dra norrut igen.

Vi kom tillbaka till Östersund med välfyllda minneskort och ett välmående. Ett härligt gäng, fint väder och vackra vyer. Vad kan man mer begära?

Tack Carina, som rattade oss så säkert dessa två dagar, Inga-Lill och Annika för en härlig tur.

Vid pennan Kerstin Andersson

Dagfjärilsmätare en intressant fjärilsupplevelse

jag kom hem visade jag en bild för Curt Malting, som kan mycket om fjärilar.

Fick då veta att det är en dagfjärilsmätare. På nätet läste jag att den flyger i slutet av juni och in i augusti. Det är en

nattfjäril, en mätare, som man även kan hitta under dygnets ljusa timmar. I formen påminner den mera om en dagfjäril än om en mätare, det är därför den heter dagfjärilsmätare. Den förekommer

praktiskt taget i hela landet men den saknas i fjällkedjan.

Jag blev uppmanad att föra in fyndet i "Artportalen" vilket jag gjorde.

Har nu fått veta att det är första gången någonsin det inrapporterats dagfjärilsmätare i fjällkedjan. Vilken tur vi hade som fick se den vackra fjärilen!

/ Inga-Lill

Att ställa ut eller inte ställa ut, det var frågan.

Finns det något intresse för mina bilder där ute? Var nånstans finns det plats att ställa ut? När passar det bäst? Vad kostar det? Många frågor var det, men när jag väl bestämt mig var det bara att köra.

Bestämma innehåll och tema. Avtala om lokal och tid. Börja printa bilder och montera. Förbereda, trycka upp och sprida PR, så att folk skulle veta.

Allt fungerade och vid vernissagen hängde 30-talet bilder på väggarna i Tingshusets Café. Äppelmusten var upphälld och de salta pinnarna stod i givakt i glaset. Temat var lokala porträtt; Local Faces. Det skall ju vara på engelska nuförtiden... Bilder tagna på folk i Östersund med omgivningar. Folk kom, smuttade på musten och tittade. Dagarna gick medan jag strök omkring och fanns tillgänglig vissa dagar. Ett par av bilderna bubblade sig för att limmet inte hade tagit, så där hade jag anledning att stryka lite extra. I besöksboken finns bara positiva omdömen att läsa, vilket känns bra men inte är så otippat.

Rent ekonomiskt är utställningen uteslutande en fråga om utgifter. Det var inte så svårt att förutsäga, eftersom det knappast är nån höjdare att ha ett stort porträtt av någon därhemma på väggen. Behållningen ligger helt på det sociala planet. Alltså de kontakter och möten som uppstått till följd av bilderna. Både vid själva fotograferandet och i samband med utställningen.

Det bästa med utställningen är att den har hänt. Den är klar och nu ... ja, vad skall det bli nu? Det känns liksom att jag lagt något bakom mig och vill vidare. Förverkliga andra idéer, som pockar på.

Så mitt svar på frågan är: Javisst, **ställ ut och gå vidare!** //Kjella

Allmän info

Uthyrning

Det finns dia/filmskanner att hyra. Pris 500:- kr i depositionsavgift och 50:- kr i hyra för två veckor. Depositionsavgiften får ni tillbaka om skannern återlämnas oskadd och felfri. Skärmmkalibrator pris 200:- kr som ni får tillbaka vid återlämnandet om den återlämnas oskadd och felfri. Hyrtid en vecka.

Bakgrundsstativ

För porträtt och produktfotografering. En stor 3 x 3 m stativ med blå duk, men man kan även använda presenningar, lakan mm som bakgrunder på den. Samt en före detta silverfärgad filmduk med stativ, bra för porträtt storlek ca 175 x 175 cm. Bakgrunderna är privata men uthyres till behövande för 150 kr per gång. Hyrtid får diskuteras vid varje tillfälle.

Sensorrengörare

Vi har även en rengöringspensel för sensorer, så att ni kan få hjälp att rengöra den om det är någon smuts som inte vill försvinna med kamerans egen rengörare. Kontakta Thomas Karlsson för att få hjälp. Kom ihåg att batteriet måste vara fulladdat vid rengöringen.

Utskrifter

Vi har möjlighet att hjälpa er med utskrifter till utställningar tävlingar eller vad ni nu vill göra med dem. Storlekar från 10 x 15 cm till A3+ som är 33 x 48 cm på vår Canonskrivare. Även större bilder kan skrivas ut under vissa omständigheter på vår stora hp skrivare upp till 60 x 90 cm. All försäljning av utskrifter och kapaplattor sker mot kontant betalning. Ni tycker säkert att vi är dyra på utskrifterna, men vi kan inte hålla samma priser som på Internet. Eftersom vi gör små inköp så blir priserna högre, och fraktkostnaderna större per enhet, och vi måste försöka få tillbaka de utlägg som blir så att klubben inte går i konkurs. För utskrifter och plattor kontakta Reinart P eller Thomas K och avtala tid för utskrifter.

Prislista

Fotoutskrifter

10 x 15 cm 6 kr/st

A4 25 kr /st

A3 50 kr/st

A3+ 60 kr/st

40 x 60 cm 100 kr/st

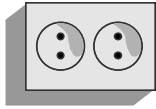
60 x 90 cm 200 kr/st

Kapaskiva förklustrad på en sida.

A3 vit 30 kr/st (29,7 x 42 cm)

A3 svart 36 kr/st

70 x 100 cm 180:- kr

KONTAKTSIDAN

Styrelsen 2015

Ordförande:

[Orvar Dahlberg](#) 072-747 42 00

Kassör:

Yvonne Larsson 070-244 74 57

Sekreterare:

Reinhold Skoglund 070-621 05 50

Ledamöter:

Annika Thunström 070-529 41 62

Björn Englund 070-254 25 21

Thomas Karlsson 070-566 60 40

Marie M Madsen 072-322 79 39

Suppleanter:

Leif Pettersson 070-329 19 63

Dick Enebro 070-230 45 57

DIFO-ledamot:

Kerstin Andersson (Vill gärna ha in synpunkter som rör Mellannorrländska distriktet)

Ansvarsområden:

Hemsidesansvarig:

[Leif Pettersson](#), 070-329 19 63

Bländarredaktör:

[Annika Thunström](#) 070-529 41 62

Tävlingsansvariga:

Sven-Olof Färnström 070-219 01 23

Inga-Lill Fredriksson 073-612 10 27

Leif Pettersson 070-329 19 63

Materialförvaltare:

Björn Englund 070-254 25 21

Reinar Persson 070-600 84 63

Valberedning:

Jan Johansson 072-233 25 15

Sven-Olof Färnström 070-219 01 23

Kontaktman utställning på Jamtli:

Thomas Karlsson 070-566 60 40

Revisorer: Arne Eskilsson

Hemsida <http://www.storsjobygdensfotoklubb.se>

Facebook <https://www.facebook.com/groups/332677700178449/>

Styrelsen: info@storsjobygdensfotoklubb.se

Webmaster:

webmaster@storsjobygdensfotoklubb.se

Tävling: tavling@storsjobygdensfotoklubb.se

Utflykt med kort varsel:

utflykt@storsjobygdensfotoklubb.se

365 dagarprojektet:

kontakt365@storsjobygdensfotoklubb.se